

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

www.arimr.gov.pl

Lipiec 2012

O ARiMR

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa od 1994 r. wspiera działania służące rozwojowi rolnictwa i obszarów wiejskich. Agencja zajmuje się wdrażaniem instrumentów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej oraz udziela pomocy ze środków krajowych. Zlecenie zadań ARiMR oraz nadzór nad ich realizacją znajduje się w gestii Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Struktura organizacyjna

Agencją kieruje Prezes powołany przez Premiera RP na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministra Finansów. Struktura ARiMR jest trzy poziomowa i składa się z Centrali, 16 Oddziałów Regionalnych w każdym województwie oraz 314 Biur Powiatowych.

Komu pomagamy?

Głównymi beneficjentami ARiMR są rolnicy, przedsiębiorcy sektora rolno-spożywczego, mieszkańcy wsi, grupy producentów rolnych i przedstawiciele sektora rybackiego. Ze współfinansowanych przez Agencję projektów korzystają szerokie grupy społeczne, a ich efekty można zauważyć i zmierzyć zarówno w skali gospodarki lokalnej jak i krajowej.

Instrumenty wsparcia ARiMR

W okresie przedakcesyjnym ARiMR powierzono rolę Agencji SAPARD, a po wejściu Polski do UE rolę instytucji wdrażającej oraz agencji płatniczej w ramach programów współfinansowanych z funduszy unijnych przeznaczonych na rozwój wsi i rolnictwa.

Od 2004 roku wzrosła zarówno skala udzielanej pomocy, jak i zwiększyła się liczba dostępnych instrumentów wsparcia. Jednym z kluczowych zadań ARiMR w ramach wdrażania WPR jest wypłata środków z tytułu płatności bezpośrednich.

W grudniu 2008 r. ARiMR zakończyła realizację PROW 2004-2006 wykorzystując w całości przyznany Polsce limit środków. W czerwcu 2009 r. zrealizowano ostatnie płatności w ramach Sektorowych Programów Operacyjnych: „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” oraz „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006”.

W latach 2007-2013 ARiMR jest podmiotem wdrażającym i agencją płatniczą dla instrumentów pomocy finansowanych z nowych funduszy unijnych:

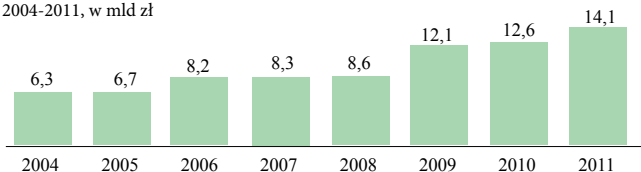
- EFRROW, z którego finansowane są wszystkie działania dotyczące rozwoju obszarów wiejskich w ramach PROW 2007-2013;
- EFRG, w ramach którego kontynuowana jest realizacja instrumentów pomocy I filara WPR (płatności bezpośrednie, wspólna organizacja rynku owoców i warzyw, wspólna organizacja rynku rybnego);
- EFR, z którego finansowane są działania w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich na lata 2007-2013”.

ARiMR kontynuuje również działania w ramach pomocy krajowej, ale od 2007 r. pod nowymi rygorami wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy publicznej w sektorze rolnym i leśnym.

Systemy wsparcia bezpośredniego

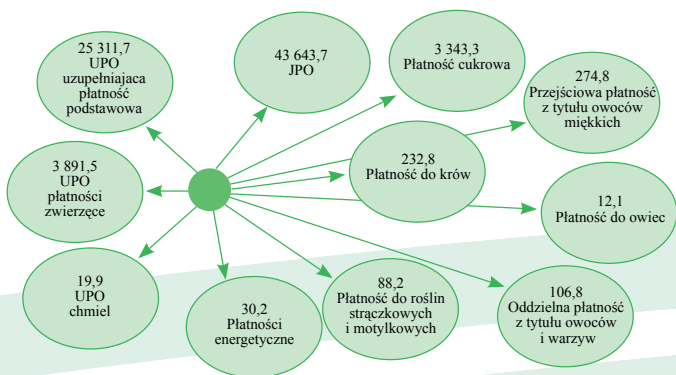
Po wejściu Polski do UE ok. 1,4 mln polskich rolników zostało objętych systemem wsparcia dochodów rolniczych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. Podstawowym celem realizowanych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego jest zapewnienie rolnikom stabilnego źródła dochodów przy jednoczesnym zagwarantowaniu właściwego poziomu dostaw produkcji rolnej i ekologicznie zrównoważonego użytkowania środowiska naturalnego. Płatności w ramach przeprowadzanych kampanii systematycznie wzrastają, począwszy od 6,3 mld zł w Kampanii 2004 do 14,1 mld zł w Kampanii 2011 (wykres 1).

Wykres 1. Płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampaniach 2004-2011, w mld zł

Do końca czerwca 2012 r. wypłacono beneficjentom prawie 77 mld zł.

Wykres 2. Struktura płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w Kampaniach 2004-2011, w mln zł, wg stanu na 30.06.2012 r.

Wspólna Organizacja Rynku Owoców i Warzyw

W ramach WOROiW ARiMR realizuje płatności z tytułu:

- pomocy finansowej dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw na pokrycie kosztów związanych z utworzeniem grupy producentów i prowadzeniem działalności administracyjnej oraz na pokrycie części kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania;
- pomocy finansowej dla uznanych organizacji producentów owoców i warzyw na dofinansowanie funduszu operacyjnego.

Instrumenty te przyczyniają się do stabilizacji sektora i większego zorganizowania rynku owoców i warzyw w naszym kraju.

Do 30.06.2012 r. ARiMR udzieliła beneficjentom pomocy w ramach WOROiW na kwotę 3,1 mld zł.

PROW 2007-2013

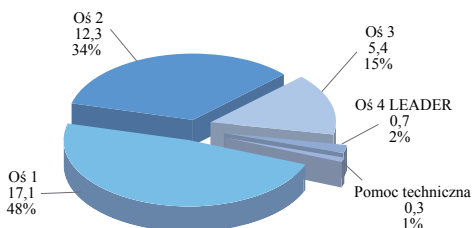
Wśród krajów UE, Polska dysponuje największą alokacją (13,4 mld euro) z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) na realizację działań objętych PROW 2007-2013. Środki te uzupełnione są o wkład z budżetu krajowego, który wynosi 4 mld euro.

Działania PROW 2007-2013 realizowane są w ramach 4 strategicznych osi priorytetowych:

- Oś 1 Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego;
- Oś 2 Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich;
- Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej;
- Oś 4 LEADER.

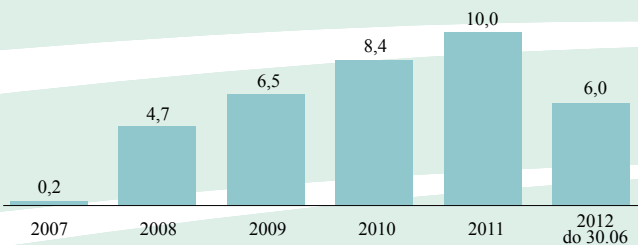
Do 30.06.2012 r. wypłacono dla ponad 1 mln beneficjentów 35,8 mld zł, w tym 10,2 mld zł w ramach zobowiązań z lat poprzednich. ARiMR, jako akredytowana agencja płatnicza, realizuje płatności dla wszystkich działań PROW 2007-2013.

Wykres 3. Kwota płatności zrealizowanych przez ARiMR w ramach PROW 2007-2013 w podziale na osie, w mld zł i w %, wg stanu na 30.06.2012 r.

Dynamika realizacji Programu systematycznie rośnie o czym świadczy wysokość środków wypłacanych w poszczególnych latach. W 2011 r. ARiMR wypłaciła beneficjentom PROW 2007-2013 rekordową kwotę 10 mld zł (wykres 4). Płatności realizowane będą do 2015 roku.

Wykres 4. Pomoc wypłacona przez ARiMR w ramach PROW 2007-2013 od początku realizacji Programu do 30.06.2012 r., w mld zł

Wg stanu na 30.06.2012 r., spośród wszystkich krajów UE, Polska wykorzystała najwięcej unijnych środków (płatności pośrednie i zaliczki) w ramach PROW 2007-2013.

Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013

Program finansowany jest z Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR) i stanowi jeden z komponentów wspólnej polityki rybołówstwa Unii Europejskiej. Na realizację Funduszu w całej Europie przeznaczono 4,3 mld euro. Polska obok Hiszpanii jest największym beneficjentem pomocy w ramach Funduszu (734,1 mln euro wkładu unijnego i 244,7 mln euro z budżetu krajowego).

W ramach tego Programu wspierane są przedsięwzięcia na rzecz uzyskania trwałej równowagi między zasobami morskimi a zdolnością połowową polskiej floty rybackiej, a także stworzenia nowoczesnego i konkurencyjnego sektora rybackiego w Polsce. Wsparcie służy m.in. adaptacji i modernizacji statków, hodowli i rybołówstwa śródlądowego, podniesieniu standardów portów i zakładów przetwórstwa rybnego. ARiMR odpowiedzialna jest za wdrażanie trzech spośród pięciu osi Programu:

- Oś 1 Działania na rzecz adaptacji floty rybackiej;
- Oś 2 Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury;
- Oś 3 Środki służące wspólnemu interesowi.

Do 30.06.2012 r. ARiMR przekazała dla przedstawicieli sektora rybackiego 1,6 mld zł.

Pomoc krajowa

ARiMR udziela wsparcia rolnikom z budżetu krajowego w ramach tzw. pomocy krajowej. Pomoc ta obecnie udzielana jest w formie dopłat do oprocentowania różnych typów kredytów, gwarancji i poręczeń spłaty preferencyjnych kredytów inwestycyjnych i kłaskowych, poręczeń spłaty kredytów studenckich, dofinansowania kosztów ponoszonych przez producentów rolnych na utylizację padłych zwierząt, dofinansowania kosztów poniesionych na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych. Od początku działalności ARiMR wypłaciła w ramach tej formy wsparcia kwotę 18,5 mld zł, z tego 65% przed przystąpieniem Polski do UE.

System identyfikacji i rejestracji zwierząt

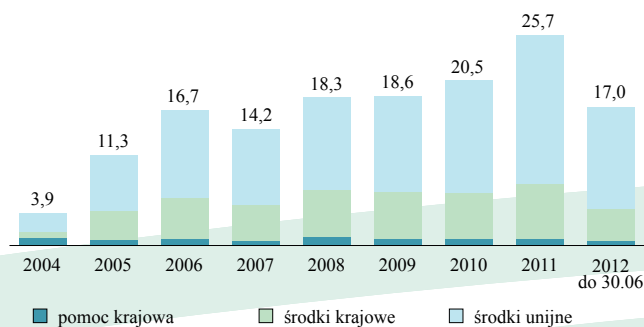
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest również instytucją odpowiedzialną za prowadzenie systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt w Polsce. Ma on na celu zapewnienie bezpieczeństwa żywności zgodnie z unijnymi wymogami, a przez to uzyskanie pełnego dostępu do rynku produktów pochodzenia zwierzęcego innych państw członkowskich UE. ARiMR prowadzi rejestr zwierząt gospodarskich oznakowanych, tj. bydła, owiec, kóz i świń w systemie informatycznym. W bazie danych tego systemu gromadzone są informacje na temat posiadaczy zwierząt (rejestr producentów), zwierząt i ich miejsc przebywania (rejestr siedzib stad) oraz przemieszczeń zwierząt (rejestracja zgłoszeń zdarzeń dotyczących zwierząt).

ARiMR, na podstawie informacji od rolników, aktualizuje rejestr zwierząt o zmiany, jakie zaszły w stadach bydła, trzody chlewnej, owiec czy kóz.

ARiMR w liczbach

- środki wypłacone przez ARiMR w latach 1994-2012 (do 30.06.2012 r.) – 159,0 mld zł, w tym:
  - ✓ systemy wsparcia bezpośredniego – 77,0 mld zł (od 2004 r.)
  - ✓ PROW 2007-2013 – 35,8 mld zł (od 2007 r.),
  - ✓ pomoc krajowa – 18,5 mld zł (od 1994 r.),
  - ✓ PROW 2004-2006 – 10,9 mld zł (2004-2008),
  - ✓ SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006 – 6,6 mld zł (2004-2009),
  - ✓ Program SAPARD – 4,5 mld zł (2002-2006),
  - ✓ Wspólna Organizacja Rynku Owoców i Warzyw – 3,1 mld zł (WOROiW) (od 2004 r.),
  - ✓ PO Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013 – 1,6 mld zł (od 2007 r.),
  - ✓ SPO Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006 – 1,0 mld zł (2004-2009),
  - ✓ Wspólna Polityka Rybacka – 0,001 mld zł (od 2004 r.);
- środki wypłacone przez ARiMR w latach 2004-2012 w ramach programów współfinansowanych z budżetu UE – 139,7 mld zł;
- średnioroczne transfery ARiMR do beneficjentów w latach 2004-2012 – 17,2 mld zł;

Wykres 5. Roczne wypłaty środków przez ARiMR w ramach programów współfinansowanych z UE i pomocy krajowej w latach 2004-2012, w mld zł

- środki wypłacone przez ARiMR w ramach programów współfinansowanych z funduszy UE w przeliczeniu na przeciętne gospodarstwo rolne powyżej 1ha – 85 tys. zł;
- liczba zwierząt zarejestrowanych w Centralnej Bazie Danych Systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (bydło, owce, kozy, świnie) – 18,9 mln;
- liczba beneficjentów płatności bezpośrednich obsługiwanych co roku przez ARiMR – 1,4 mln;
- liczba podmiotów zarejestrowanych w Ewidencji Producentów – ponad 2,1 mln;
- liczba przeprowadzanych kontroli na miejscu (rocznie):
  - ✓ 135 tys. – płatności bezpośrednie,
  - ✓ 115 tys. – pozostałe instrumenty.